

Khalil Gibran
A Próféta

Almusztafa, a szeretett és kiválasztott, aki olyan volt saját számára, mint a hajnalhasadás, tizenkét évig várt Orphalese városában, hogy megjöjjön hajója és visszavigye őt születése szigetére.

És a tizenkettedik évben, Ielool hetedik napján, az aratás havában felméne a dombra, amely a város falain kívül esett és a tenger felé tekintett; és íme, a köddel látá jöni hajóját.

És kinyíltak szívének kapui és öröme messze szállt, messze, a tenger fölé. És behunyta szemeit és imádkozott lelke csendességében.

De mielőtt leszállt volna a dombról, szomorúság borult reá és szívében így gondolkozott:

– Hogyan mehetnék el békességben, szomorúság nélkül? Nem, sebzetlen lélekkel nem hagyhatom el a várost.

Hosszúak voltak a fájdalom napjai, amelyeket falai között töltöttem, és hosszúak a magány éjszakái; és ugyan ki válhat meg szenvedésétől és magányától sajnálkozás nélkül?

Szellememnek túl sok töredékét szórtam szerte az utcákon és túl sokan vannak vágyakozásom gyermekei, akik mezítelenül bolyonganak e dombok között, és én nem vonulhatok vissza tőlük a fájdalom súlya nélkül.

Nem a ruhámat dobom el, hanem a bőrt, amelyet saját kezeimmel szagatok.

Nem gondolat az, amit magam mögött hagyok, hanem egy szív, amely megédesült az éhségben és szomjúságban.

És mégsem maradhatok tovább.

A tenger, amely mindeneket hívogat, most engem is hív és hajóra kell szállnom.

Mert maradni, bár az órák lángolnak az éjben, annyi lenne, mint megfagyni, kristályosodni, formába záratni.

Szívesen magammal vinném mindazt, ami itt van. De hogyan tehetném ezt?

A hang nem viheti magával a nyelvet és ajkat, amely szárnyat adott neki. Egyedül kell szállnia az éterben.

És egyedül, fészket elhagyva szárnyal a sas, át a napon.

Amikor pedig elérte a dombok alját, visszafordult a tenger felé és látta, mint közeledik hajója a kikötő felé és a hajó orrában állnak a tengerészek, szülőföldjének fiai.

És lelke kiáltott hozzájuk és mondá:

– Ősi anyám fiai, az ár lovagjai, ti,

míly gyakran hajóztatok álomban! És most ébrenlétemben jöttetek, az ébrenlétben, amely csak mélyebb álmom.

Kész vagyok menni, vágyam vitorlái ki vannak tárva a szélnek.

Csak egy lélegzetet veszek még e csendes légben, csak egy szerető pillantást hadd vetek még vissza,

és azután köztetek állok majd, tengerjáró a tengerjárók között.

Te pedig, végtelen tenger, szunnyadó anya,

te, aki a vizek és folyamok békessége és szabadsága vagy,

csak még egy kanyart hadd tegyen e folyam, csak még egy dalt hadd mormoljon a völgyön át,

s akkor megtérek hozzád, határtalan csepp a határtalan óceánba.

És amint ment, messziről látta, hogy a férfiak és nők odahagyják földjeiket és szülőiket és sietnek a város kapui felé.

És hallotta a hangjukat, amint az ő nevét említik és kiáltoznak egymásnak rétről rétre, hírül adva a hajó érkezését.

Ő pedig így szólott magában:

– A búcsú napja az aratás napja legyen-é?

És mondják-e majd azt, hogy az alkonyom valójában a hajnalom volt?

És mit adjak annak, aki odahagyta ekevasát a mezsgye közepén, vagy annak, aki megállította szőlőprésének kerekét?

Legyen-e a szívem fa, gyümölcsökkel terhes, hogy szedhessek és adhassek róla nekik?

És felbuzogjanak-é vágyaim, miként egy forrás, hogy megtölthessem kelyheiket?

Hárfa vagyok-e én, hogy megérintessen a Hatalmas keze, avagy fuvola, hogy lehelete átjárhasson rajtam?

A csöndek keresője vagyok-e én, és mely kincset találtam a hallgatásban, amit bizodalommal szerteoszthatnék?

Ha ez a nap az aratásom napja, vajon milyen földeken vetettem el a magot és mily elfeledett évszakokban?

Ha ez valóban az az óra, amelyben fölemelhetem lámpásomat, nem az én lángom az, amely benne ég.

Üresen és sötéten fogom felemelni lámpásomat,

és az Éj Őrzője fogja azt megtölteni olajjal és Ő is fogja meggyújtani.

Mindezeket szóval mondá, de szívében sok maradt elmondatlanul. Mert ő maga sem mondhatá ki mélyebb titkait.

És amint belépett a városba, a nép elébe jött és egy emberként kiáltoztak felé.

És a város vénei odaálltak elé és így szóltak:

– Ne menj még el mitőlünk!

Te voltál a déli verőfény a mi szürkületünkben és ifjúságod álmodnivaló álmokkal ajándékozott meg bennünket.

Nem vagy közöttünk idegen, sem pedig vendég, hanem a fiunk vagy, akit mélységesen szeretünk.

Ne hagyd még, hogy szemeink éhezzenek arculatod látását.

És a papok és papnők így szólottak hozzá:

– Ne hagyd, hogy most a tenger hullámai elválasszanak bennünket, és hogy az évek, amelyeket közöttünk töltöttél, emlékké váljanak.

Mint szellem jártál miközöttünk és árnyékok fényesség volt orcáinkon.

Nagyon szerettünk téged. Ám szótalán volt a szeretetünk és fátyolokkal fátyolozott.

De most hangosan kiált hozzád és fel akarja magát fedni előtted.

Mert mindig úgy volt az, hogy a szeretet nem ismeri saját mélységét, amíg a válás órája nem közeleg.

És jöttek mások is és könyörögtek neki. De ő nem felelt. Csak lehajtotta fejét; és akik közel álltak hozzá, látták, hogy könnyei a mellére hullanak.

És ő és a nép a templom előtti térre vonultak.

És a szentélyből kijött egy asszony, akit Almitrának hívtak. Ez az asszony pedig látnoknő volt.

És ő nagy gyöngédséggel nézett Almitrára, mert ez az asszony volt az első, aki

felkereste őt és hitt őbenne, amidőn még csak egy napja volt a városban.

És az asszony üdvözlé őt, mondván:

– Isten prófétája, aki a legmagasabbat keresed, sokáig fürkészted a messzeségeket, hajódat keresvén.

És most megjött a hajód és néked menned kell.

Mélységesen vágyódsz emlékeid földje és nagy vágyaid lakóhelye után; és szeretetünk nem köthet meg, sem szükségünk nem tarthatnak vissza.

De íme, kérünk, szólj mihozzánk, mielőtt elhagynál bennünket, és adj nekünk az igazságaidból.

És mi továbbadjuk őket gyermekeinknek és amazok az ő gyermekeiknek, és így nem semmisülhetnek meg.

Magányosan örködtél napjaink felett és éberen hallgattad, mint sírunk és nevetünk álmainkban.

Most tehát fedjél fel bennünket önmagunk előtt és mondj el mindent, ami megnyilvánított előtted arról, ami a születés és a halál között van.

És ő válaszolt, mondván:

– Orphalese népe, mi másról is beszélhetnék, mint arról, ami éppen most mozdul meg a lelketekben?

És Almitra szólt:

– Beszélj nekünk a szeretetről!

És ő felemelte fejét és a népre tekintett és nagy csendesség borult rájuk. Ő pedig messze csengő hangon szólott:

– Ha hív a szeretet, kövessétek őt,
bár útjai kemények és meredek.

És ha betakar a szárnyaival, engedelmeskedjete néki,
bár a kard, amely szárnyai közt rejtőzik, sebet üthet rajtatok.

És ha szól hozzátok, higgyete neki,
bár a hangja talán összetöri álmaidat, miként az északi szél elpusztítja a kerteket.

Mert miként a szeretet megkoronáz, úgy keresztre is feszít benneteket. Miként ő a növekedés miatt vagy, úgy meg is fog nyesni titeket.

Miként felemelkedik a magasságaitokig, hogy megsímogassa leggyengébb ágaitokat, amelyek a napsütésben remegnek,

úgy le fog hatolni a gyökereitekig és megrázza azokat földjük biztonságában.

Mint a búzakévé, összegyűjt magának.

Kicsépel, hogy mezítelenek legyetek.

Megszítál, hogy megszabadítson a pelyvától.

Addig öröl, amíg fehérek nem lesztek.

Megdagaszt, amíg formálhatókká váltok;

és akkor átad benneteket szent tűzének, hogy szentelt kenyér váljék belőletek Isten szentséges ünnepére.

Mindezeket megcselekszi majd a szeretet véletek, azért, hogy megismerjétek szívetek rejtelseit és hogy e megismerésben az Élet szívének részeivé legyetek.

De ha félelmeitek közepette csak a szeretet békéjét és gyönyörét keresnétek,
akkor jobb lenne, ha mezítelenségeteket eltakarva elhagynátok a szeretet cséplőcsűrét,

és elmennétek az évszakk nélküli világba, ahol kacagni fogtok, de nem minden kacagásotokkal, és ahol sírni fogtok, de nem hullatjátok majd el minden könnyeteket.

A szeretet csupán önmagát adja és nem vesz el semmit, csupán önmagából.

A szeretet nem birtokol, de ő sem birtokolható;
mert a szeretet elegendő – a szeretetnek.

Ha szerettek, nem kellene azt mondanotok: ‘Isten a szívemben van’, inkább mondjátok ezt: ‘Íme, Isten szívében vagyok’.

És ne gondoljátok, hogy igazgathatjátok a szeretet útját, mert a szeretet, ha érdemesnek tart reá, igazgatja majd a ti útjaitokat.

A szeretetnek nincs más vágya, mint hogy önmagát beteljesítse.

De ha szerettek és szükségképpen vágyaitok vannak, íme ezek legyenek a vágyaitok:

Óhajtsatok felolvadni és olyanná válni, mint a futó patak, amely dalát dúdolja az éjszakában.

Kívánjátok megismerni a túlságos gyöngédség kínját.

Megsebeztetni a szeretet megismerése által;

és készségesen, örömmel hullatni véreteket.

Hajnalban ébredni szárnyaló szívvel és hálát adni, hogy megérhettétek a szeretet új napját;

megpihenni délidőben és elmélkedni a szeretet révületén;

hátalellen térni haza estenden;

és akkor elaludni imádsággal szívetekben, amelyet szeretteitekért imádkoztok és ajkatokon a dicséret dalával.

És ekkor ismét Almitra szólott:

– Beszélj nekünk a házasságról, Mester!

És ő válaszolt, mondván:

– Egymásnak születtetek és együtt lesztek örökkön örökké.

Együtt lesztek akkor is, amikor a halál fehér szárnya szétszórja napjaitokat.

Sőt, együtt lesztek Isten hallgatag emlékezetében is.

De tartsatok szüneteket az együttlétektekben.

És hagyjátok az ég szeleit táncolni tiközöttetek.

Szeressétek egymást, de ne csináljatok a szeretetből köteléket:

hadd legyen az inkább mozgó tenger lelketek partjai között.

Töltsétek meg egymás kelyhét, de ne igyatok egy kehelyből.

Adjatok egymásnak a kenyeretekből, de ne egyetek ugyanabból a cipóból.

Daloljatok és táncoljatok együtt, de legyetek mégis egyedül,

miként a lant húrjai is egyedül vannak, bár egy muzsikára rezdülnek.

Adjatok oda szíveteket, de ne egymás őrizetébe.

Mert egyedül az Élet keze tarthatja a ti szíveteket.

És álljatok együtt, de ne túlságosan közel egymáshoz:

mert a templom oszlopai is külön állanak,

és a tölgyfa, meg a ciprus sem nő egymás árnyékában.

És egy asszony, aki gyermeket tartott kebelén, szólott:

– Beszélj nekünk a gyermekekről!

És ő mondá:

– A ti gyermekeitek nem a ti gyermekeitek!

Ők az önmaga után vágyódó Élet fiai és leányai.

Általatok jönnek létre, de nem titőletek,

és bár véletek vannak, nem a tiéitek.

Szeretetet adhattok nekik, de nem a gondolataitokat,

mivelhog saját gondolataik vannak.

Istápolhatjátok a testüket, de a lelküket nem,

mert az ő lelkük a holnap házában lakozik, ahová ti nem látogathattok el még álmai-
tokban sem.

Igyekezhetek, hogy olyanok legyetek, mint ők, de ne akarjátok őket olyanokká tenni,
amilyenek ti vagytok.

Mert az élet nem halad visszafelé és nem maradoz el a tegnapián.

Ti íjak vagytok, amelyekről gyermekeitek, mint élő nyílvevők pattannak ki.

Az Íjász látja a célt a végtelenség útján és meghajlít benneteket hatalmával, hogy nyilai
gyorsan és messzire szálljanak.

Szolgálja a ti hajlásotok az Íjász kezében a boldogságot;

mert amiként szereti az elrepülő nyilat, úgy szereti Ő az íjat is, amely helyben
marad.

És szólt egy gazdag ember:

– Beszélj nekünk az adakozásról!

És ő válaszolt:

– Keveset adtok, ha csak a tulajdonotokból adtok.

Csak ha önmagatokból adtok, akkor adtok igazán.

Mert mi mások is a tulajdonaitok, mint dolgok, amelyeket tartogattok és megőriz-tek,
mert félték a holnap szükségétől?

És a holnap, mit fog hozni a holnap a túlon túl óvatos kutyának, amelyik csontokat ás el
a nyomtalan homokba, amint követi a szent város felé haladó zarándokokat?

És mi a szükségtől való félelem, ha nem a szükség maga?

Vajon a szomjúságtól való félelem, amikor pedig telve van kutatok, nem maga-é az
olthatatlan szomjúság?

Vannak, akik keveset adnak a sokból, ami az övék és csak az elismerés kedvéért adják,
s ez a rejtett vágyuk egészségtelenné teszi adományait.

És itt vannak azok, akiknek csak kevés jutott, de mindent odaadnak.

Ezek az életnek és az élet bőkezűségének hívői és kincsesládájuk sohasem üres.

És vannak olyanok, akik örömmel adnak és ez az öröm a jutalmuk.

És vannak olyanok, akik fájdalommal adnak és ez a fájdalom a keresztségük.

És vannak, akik adnak, de nem ismernek fájdalmat, adván és nem keresnek örömet
benne, sem nem azért adnak, mert mérlegelik az erényt;

ezek úgy adnak, mint ahogy ama völgyben ott a mirtusz leheli ki illatát a térbe.

Isten szól ezek jótettei által és szemükből Ő mosolyog le a világra.

Jó az, adni, ha kérnek, de jobb adni kéretlenül, adni megértésből;

és a bőkezűnek találnia olyant, akinek adhat, nagyobb öröm, mint maga az adás.

És van-e olyan dolog, amit megtarthatnátok?
Mindenetek, amitek van, egy napon odaadatik;
ezért most adjatok, hogy az adakozás időszaka a tiétek legyen, ne pedig az örököseiteké.

Gyakran mondjátok: ‘Hiszen adnék én, de csak az arra érdemeseknek!’

Gyümölcsöseitekben a fák nem így vélekednek, sem a nyájak a legelőkön.

Ők adnak, hogy élhessenek, mert megtartani annyi, mint elpusztulni.

Bizony, aki megérdemelte, hogy megérje a nappalt és az éjszakát, érdemes mindenre, amit ti adhattok.

És az, aki megérdemelte, hogy az élet óceánjából igyék, megérdemli azt is, hogy megmeríthesse poharát a ti kis csermelyetekben.

És lehet-e annál nagyobb érdem, mint ha valaki bír az elfogadás bátorságával, bizodalomával és bizony mondom, irgalmával is?

És kik vagytok ti, hogy az emberek felszaggassák elöttetek keblüket és letépjék a fátylat büszkeségükről, hogy mezítelenül láthassátok az érdemüket és elfogódás nélkül az önérzetüket?

Arra vigyázzatok, hogy ti legyetek érdemesek arra, hogy adakozókká és az irgalom eszközévé lehessetek.

Mert valójában az élet az, ami ad az életnek – ti pedig, akik azt gondoljátok; hogy adtok, csupán csak tanuk vagytok.

És ti, akik kaptok – hiszen valamennyien elfogadók vagytok – ne vegyétek fel a hála terhét, nehogy jármot rakjatok magatokra és azokra, akik adnak néktek.

Inkább emelkedjete az adakozóval együtt az ő adományain, mintha szárnyak lennének;

mert ha túlságosan észben tartjátok adósságotokat, akkor kételkedtek annak nagylelkűségében, akinek pedig anyja a tárt-szívű föld és apja maga az Isten.

És ekkor egy öregember, akinek kocsmája volt, így szólt:

– Beszélj nekünk az evésről és az ivásról!

És ő mondá:

– Bár élhetnétek a föld illatából, vagy mint a légi növényt, a napfény tartana fenn.

De mivel ölnötök kell, hogy ehessetek és az újszülöttet meg kell rabolnotok anyja tejétől, hogy szomjotokat elolthassátok, tegyétek ezt az imádat tettévé,

és legyen az asztalotok oltár, amelyen feláldoztatnak az erdő és mező ártatlanjai azért, ami még tisztább és még ártatlanabb az emberben.

Ha állatot öltök, így szóljatok hozzá szívetekben:

‘Ugyanaz a hatalom, amellyel most megöllek, engem is megöl és engem is elfogyaszt.

Mert a törvény, amely a kezemre adott, engem is egy hatalmasabb kézre ad.

A te véred és az enyém nem más, mint a nedű, amely táplálja a mennyek fáját.’

És ha almát morzsoltok fogaitok között, eképpen szóljatok hozzá szívetekben:

‘Magvaidd éljenek tovább testemben,

és holnap virágozzanak szívemben,

és illatod legyen a leheletem,

és együtt örvendezzünk minden évszakban.’

Ősszel pedig, ha szüretelitek szölleiteket, hogy bort préseljete, mondjátok ezt szíveitekben:

‘Én is szőlőskert vagyok és gyümölcsöm betakaríttatik a prés számára,

és miként az új bor, megtartatom örök tartályokban.’
És télen, ha lefejtitek a bort, fakadjon szívetekben dal minden pohárnyiért;
s e dalban emlékezzetek meg az őszi napokról, a szőlőskertről és a borprésről.

Aztán egy szántóvető szólott:

– Beszélj nekünk a munkáról!

És ő válaszolt, mondván:

– Ti azért dolgoztok, hogy lépést tudjatok tartani a földdel és a föld lelkével.

Mert a dologtalan idegen lesz az évszakok számára és ki fog lépni az élet menetéből,
amely méltósággal és büszke engedékenységgel halad a végtelen felé.

Midőn dolgoztok, olyanok vagytok, mint a fuvola, amelynek szívéen át az órák
suttogása muzsikává válik.

Vajon közületek ki szeretne néma, hallgatag nádszál lenni, amikor minden más együtt
énekel?

Mindig azt mondták néktek, hogy a munka átok és a dolog szerencsétlenség.

De én azt mondom néktek, ha dolgoztok, megvalósítjátok a Föld legtávolabbi álmait,
amelyek megvalósítása reátok bízott, amikor ez az álom megszületett,

és ha állandóan munkálkodtok, voltaképpen az életet szeretitek,

munkával szeretni az életet pedig annyi, mint ismerni az élet legbensőbb titkait.

De ha kínjaitok közepette megpróbáltatásnak mondjátok a születést, és hogy a hús
terhe átok, amely a homlokotokra van írva, akkor azt felelem: csupán arcotok verejtéke
moshatja te azt, ami írva vagyon.

Azt is mondták néktek, hogy az élet sötétség és megfáradottságokban azt
visszhangozzátok, amit a megfáradottak mondtak.

És én azt mondom néktek, az élet valóban sötétség mindaddig, amíg keresés nincs,
és minden keresés vak ott, ahol nincs tudás.

És minden tudás hiábavaló ott, ahol nincsen munka,

és minden munka üres, ha nincsen véle szeretet;

ha pedig szeretettel munkálkodtok, önmagatokhoz kötöztetek magatokat, és
egymáshoz és Istenhez.

És mit jelent az, hogy szeretettel munkálkodjatok?

Ezt jelenti: szódd a szövetet a szívedből vett szálakkal, mintha szerelmesed ölténé majd
magára.

Ezt jelenti: építsd a házat olyan szeretettel, mintha szerelmesed lakoznék majd benne.

Ezt jelenti: vesd a magot gyöngédséggel és arass örvendezve, mintha szerelmesed
élvezné majd gyümölcsét.

Ezt jelenti: tölts meg mindent, amit megalkotsz, a benned lévő szellem leheletével,
és tudd, hogy az áldott elköltözöttek körülötted állnak és figyelnek téged.

Gyakran hallottam, hogy mondtátok, mintha álomban beszélnétek:

‘Az, aki márványt farag és megtalálja lelke formáját a kőben, nemesebb annál, aki a
földet szántja.

És aki megragadja a szívárványt és ember-formában vászonra simítja, több, mint aki
lábaink saruját készíti.’

De én mondom néktek, nem álomban, hanem a dél túl-éberségében, hogy a szél nem
szól édesebben az óriási tölgyekhez, mint az összes fűszálak legkisebbikéhez;

és csak az nagy, aki a szél hangjából dalt teremt, amelyet édesebbé tesz a szeretete.

A munka láthatóvá vált szeretet.

És ha nem tudtok szeretettel, hanem csak kedvetlenül dolgozni, jobb lenne, ha

abbahagynátok munkátokat, kiülnétek a templom kapujába és alamizsnát fogadnátok el azoktól, akik örömmel dolgoznak.

Mert ha közönnyel süttök kenyeret, keserű kenyér lesz az és csak félig csillapítja az ember éhségét.

S ha nem szívesen préselitek a szőlőt, kedvetlenségeitek mérget fakaszt a borban.

És bár úgy énekeltek is, mint az angyalok, de nem szeretitek az éneket, megsüketítitek az ember fülét, hogy nem hallja a nappal és az éjszaka hangjait.

Aztán egy asszony szól:

– Beszélj nekünk az örömről és a bánatról!

És ő így felelt:

– Az örömtök a bánatotok is, amely levetette álarcát.

És a forrás, amelyből kacajotok fakadt, gyakran könnyeitekkel volt tele.

De hogyan is lehetne másképpen?

Minél mélyebbre ás a bánat a lényetekbe, annál több örömet tudtok befogadni.

Vajon a pohár, amelyből borotokat isszátok, nem ugyanaz a pohár-é, mint amely a fazekas kemencéjében égett?

És vajon a lant, amely vigasztalja lelketeket, nem ugyanaz a fa-é, mint amely késsel vájatott ki?

Ha örvendeztek, tekintetek mélyen szívetekbe és meglátjátok, hogy csupán az szerezték örömet, ami bánatot is okozott.

Ha pedig bánatosak vagytok, nézzetek ismét a szívetekbe és meglátjátok, hogy voltaképpen azért sírtok, ami gyönyörúségeitek is volt.

Néhányan azt mondják: ‘Az öröm nagyobb, mint a bánat!’, mások pedig: ‘Nem, a bánat nagyobb!’

De én mondom néktek, az öröm és a bánat elválaszthatatlanok.

Együtt jönnek, s midőn az egyik véletek ül az asztalnál, a másik, tudjátok meg, ágyatokban aluszik.

Valóban, úgy függtök öröm és bánat közt, mint a mérleg nyelve.

Csak amikor üresek vagytok, akkor álltok kiegyensúlyozottan.

Ha a kincstárnok felemel benneteket, hogy megmérje aranyát és ezüstjét, akkor nő, vagy csökken az örömtök, vagy a bánatotok.

Akkor egy kőműves lépett elő és mondá:

– Beszélj nekünk a házakról!

És ő felelt, szólván:

– Építsetek a képzeletetekből lugast a vadonban, mielőtt házat építenétek a város falain belül.

Mert amint néktek haza kell térnetek szürkületkor, ugyanúgy a bennetek lévő távoli és magányos vándornak is meg kell térnie.

A házatok csak a ti nagyobb testetek.

Kiterjed a napfényben és alszik az éjszaka csendjében; és ő sem álomtalan. Nem álmodik-e a házatok? És álmában nem hagyja-é el a várost a lugasért, a dombtetőért?

Szeretném a házaitokat kezembe gyűjteni, hogy mint a magvető, szerteszórjam erdőn-mezőn.

Bár a völgyek lennének az utcáitok és a zöld ösvények a sikátorok, hogy szőlőskertek közt látogathatnátok meg egymást és a föld illatával ruháitokon érkezhetnétek meg

egymáshoz.

De ezek a dolgok most még nem valósulhatnak meg.

Ősapáitok félelmükben túlságosan összetereltek benneteket és ez a félelem eltart még egy ideig. A város falai még egy időre elválasztják szíveteket szabad mezőitektől.

És mondjátok meg nékem, Orphalese népe, mi van a házatokban? Mit őrizgettek a zárt ajtók mögött?

Megvan-e a békétek, a csendes ösztönzés, amely megnyilvánítja erőteteket?

Vannak-e emlékeitek, azok a csillogó ívek, amelyek az értelem csúcsait fogják át?

Van-e ott szépség, amely elvezeti szíveteket a kőből és fából faragott holmiktól a szent hegy magaslataira?

Szóljatok, mindez ott található-e házaitekben?

Vagy csupán a kényelem van ott, s a vágy a kényelem, e lopakodó ellenség után, aki előbb úgy lép házatokba, mint vendég, aztán ő lesz a gazda, s végül ő lesz az úr?

Bizony, kegyetlen szelídítőtök lesz, aki horoggal és korbáccsal bábokká aljasítja magasabb törekvéseiteket.

Bár selymes a keze, a szíve vasból van.

Álomba ringat, de csak hogy ágyatok felett állva kigúnyolhassa a hús méltóságát.

Kicsúfolja egészséges érzékeiteket, s mint törékeny edényeket, bogáncspihe közé teszi azokat.

Bizony mondom, hogy a kényelem vágya megöli a lélek szenvedélyét, s aztán vigyorogva megy a koporsója után.

De ti, a tér gyermekei, ti nyugalomban is nyugtalanok, ti ne essetek a csapdába és ne szelídíttessetek meg.

A ti házatok ne horgony legyen, hanem árbóc.

Ne fénylő hályog legyen, amely a sebet takarja, hanem szemhéj, amely védi a szemet.

Ne csukjátok össze szárnyaitokat, hogy az ajtókon átjárhassatok, sem a fejeteiket le ne hajtsátok, hogy a mennyezetbe ne ütközzetek, se attól ne féljete, hogy ha lélegeztek, megrepesztitek a falakat és azok rátok omlanak.

Ne lakjatok kriptákban, amelyeket a halottak építettek az elevenek számára.

És bár nagyszerű és fényes a házatok, ne őrizze a titkaitokat és ne védje a vágyaitokat.

Mert az, ami határtalan bennetek, az egek hajlékában lakozik, amelynek kapuja a hajnali köd, ablakai pedig az éjszaka dalai és mélységes csöndje.

És a takács mondá:

– Beszélj nekünk a ruhákról!

És ő válaszolt:

– Testetek sok szépségét elrejtí a ruha, de a rútságot nem rejtí el.

S habár ti a ruhában az elkülönültség szabadságát keresitek, kantár és rablánc válhat belőle.

Bár többet érinthetne a napfény és a szél a testetekből, mint a ruhátokból.

Mert a napfényben az élet lehelete jár, s az élet keze van a szélben.

Vannak közöttetek, akik azt mondják: ‘Az északi szél szötte a ruhákat, amelyeket viselünk.’

És én mondom néktek: Igen, az északi szél volt az,

de a szégyen volt a szövőszéke, s rajta a fonál a meglazult inak.

És amidőn munkáját befejezte, hahotázott az erdőben.

Ne feledjétek, a szemérem pajzs, amely megvéd a tisztátalanok szemeitől.

És ha nem lesznek többé tisztátalanok, mi más lesz a szemérem, mint bilincs és a lélek bemocskolása?

És ne feledjétek, a föld gyönyörködik mezítelen lábatok érintésében és a szelek vágynak arra, hogy fürtjeitekkel játszadozzanak.

És egy kereskedő szólott:

– Beszélj nekünk az adásról és a vételről !

És ő válaszolt és mondá:

– A föld néktek adja gyümölcsseit és ti nem fogtok nélkülözni, ha tudjátok, hogyan töltsétek meg kezeiteket.

Megelégedést és bőséget csak a föld adományainak kicserélésében találhattok.

De ha a cserének nem a szeretet és a jóságos igazságérzet a mozgatója, némelyeket a kapzsiság, másokat az éhség hatalmába fog juttatni.

Ha ti, a tengerek, földek és szőlőskertek munkásai, találkoztok a piacon a takácsokkal, fazekasokkal és a fűszerek gyűjtőivel,

idézzétek meg a Föld nagy szellemét, hogy jönne közétek és szentelné meg a mérlegeiteket és a számadásaitokat, amelyek értéket latolgatnak érték ellenében.

És ne tűrjétek, hogy az üreskezűek, akik csak szavakkal fizetnének munkáitokért, részt vegyenek alkuitokban.

Az ilyeneknek mondjátok ezt:

‘Jőjj velünk a szántóföldre, vagy szállj fivéreinkkel a tengerre és vedd ki hálódodat: mert a föld s a tenger hozzád is bőkezű lesz, akárcsak mihozzánk.’

És ha jönnek a dalosok táncosok és fuvolások, vásároljatok az ő portékáikból is.

Mert ők is a gyümölcsök és a tömjén gyűjtői és amit ők hoznak, bár álmokból formált legyen is, köntös és élelem a lelketek számára.

És mielőtt otthagyjátok a piacot, gondoskodjatok róla, hogy senki se hagyja el azt üres kézzel.

Mert a Föld nagy szelleme nem alhat békességben a szelek ölén, amíg a legkisebb is közületek ki nem elégített.

És akkor megállott előtte a város egyik bírása s így szólott:

– Beszélj nekünk a bűnről és a büntetésről!

És ő válaszolt, mondván:

– Ha szellemetek elbolyong a szelek szárnyán, akkor ti egymagatokban, őrizetlenül, rosszat cselekedtek másokkal és ezért önmagatokkal is.

És az elkövetett rossz miatt egy ideig meghallgattatás nélkül kell kopogtatnotok az áldottak kapuján.

Isten-énetek olyan, mint az óceán:

örökre beszennyezetlen marad.

És miként az éter, csupán azokat emeli fel, akiknek szárnya van.

Isten-énetek olyan, mint a Nap:

nem ismeri a vakondok útjait és nem keresi a kígyólyukakat.

De Isten-énetek nem egyedül lakozik a lényetekben.

Sok van még bennetek, ami emberi és sok van, ami még nem emberi,

hanem idomtalan törpe, amely, mint az alvajáró, a ködben bolyong, keresve saját felébredését.

Most a bennetek lakozó emberről akarok beszélni.

Mert ő az, és nem Isten-énetek, sem a ködben bolyongó törpe, aki ismeri a bűnt és annak büntetését.

Gyakorta hallottalak benneteket úgy beszélni valakiről, aki rosszat cselekedett, mint hogyha nem is közületek való volna, hanem idegen, aki betolakodott a világotokba.

De én mondom néktek, hogy amint a szent és igaz ember nem emelkedhet fölébe annak, ami a legmagasabb mindegyikötökben,

ugyanúgy a gonosz és gyöngye sem zuhanhat mélyebbre a legalacsonyabbnál, ami szintén bennetek vagyon.

És mint ahogyan egyetlen levél sem sárgulhat meg, csupán az egész fa tudtával,

éppúgy a rosszat cselekvő sem bűnözhet valamennyiőtök rejtett akarata nélkül.

Zárt menetben haladtok valamennyien Isten-énetek felé.

Ti vagytok az út és a rajta vándorlók is.

És ha egyikőtök elbukik, a mögötte jövőkéért bukik el, hogy figyelmeztessen a kőre, amely megbotlaszt.

Bizony, és azok miatt bukik el, akik előtte haladnak, s akik, bár gyorsabb és biztosabb járásúak, nem mozdították el az útból az akadályt.

És íme, ez is, bár a szó súlyosan fekszi meg a szíveteket:

A meggyilkolt is felelős a saját meggyilkoltatásáért,

és a kifosztott sem egészen büntelen saját kifosztatásában.

A becsületes ember nem ártatlan a gazember cselekedeteiben,

és a feddhetetlen kezéhez is tapad valami a gonosztevő tetteiből.

Sőt, a bűnös gyakran áldozata a sértettnek.

És még gyakrabban az elítélt a büntelenek és a vádolatlanok terhének hordozója.

Nem választhatjátok el az igazat a hamistól és a jót a gonosztól;

mert ők együtt állanak a Nap arculata előtt, amiként a fekete fonál szövetik a fehérrel.

És ha a fekete fonál elszakad, a takács megvizsgálja az egész szövetet, sőt megvizsgálja a szövőszéket is.

Ha valamelyikőtök ítélőszék elé állítana egy hűtelen asszonyt,

az mérje meg előbb a mérlegen a férj szívét és mértékkal mérje meg annak lelkét is.

És ha valaki megkorbácsolná a sértőt, az tekintsen előbb a sértett szellemébe is.

S ha bárki közületek büntetni akarna az igazságosság nevében, és a rossz fájának tövéhez akarná illeszteni fejszóját, az tekintsen a fa gyökeréig:

bizony mondom néktek, azt látja ott, hogy a jó és a rossz gyökerei, a gyümölcsözők és a meddők, mind egymásba fonódtak a föld hallgatag szívében.

És ti, bírák, akik igazságosak akartok lenni,

milyen ítéletet mondanátok afelett, aki becsületes a test szerint, de a lelkében tolvaj?

Milyen büntetést mérnétek arra, aki a test szerint gyilkolt, de a lélek szerint maga öletett meg?

És hogyan üldöznétek azt, aki a tetteiben hamis és zsarnok,

de a lelkében megbántott és meggyalázott?

És hogyan büntetnétek azokat, akiknek a megbánása máris nagyobb, mint a bűnös cselekedeteik?

Vajon a lelkiismeret furdalása nem az az igazságtétel-é, amelyet ti is szolgálni szeretnétek?

De ti nem sújthatjátok az ártatlan megbánással, sem a bűnös szívéből ki nem

törölhetitek azt.

Kéretlenül is kiált az az éjszakában, hogy az emberek felébredjenek és önmagukat szemléljék.

És ti, akik szeretnétek érteni az igazságot, hogyan tehetitek ezt, ha nem néztek meg minden tettet a világosság teljes fényében?

Csak akkor fogjátok megtudni, hogy a fennen járó és az elbukott egy és ugyanazon ember, aki a félhomályban áll saját törpe-énjének éjszakája és Isten-énjének nappala közt, és hogy a templom sarokköve nem magasabb, mint alapzatának legalacsonyabb köve.

Akkor egy törvénytudó szólott:

– Dehát mire jók akkor a törvényeink, Mester?

És ő válaszolt:

– Ti élvezettel hoztok törvényeket,
de még jobban élvezitek, ha megszegitek azokat.

Mint az óceán partján játszó gyerekek, akik nagy kitartással tornyot emelnek a homokból, s aztán nevetve lerombolják.

De amíg építitek homokváraitokat, az óceán mind több homokot hord a partra és amikor leromboljátok tornyaitokat, az óceán véletek kacag.

Bizony, a tenger mindig együtt nevet az ártatlanokkal.

De mi legyen azokkal, akiknek az élet nem tenger és az embercsinálta törvények nem homokból épített tornyok,

akiknek az élet szikla és a törvény a véső, amellyel saját képmásukra akarják azt kifaragni?

Mi legyen a nyomorékkal, aki gyűlöli a táncost?

Mi legyen az ökörrrel, amely szereti a jármát és a szarvast és az őzet kóbor erdei vadnak tekinti?

Mi legyen a vén kígyóval, amely már nem tudja levedleni bőrét, s ezért minden más lényt mezítelennek és szemérmetlennek nevez?

Hát azzal, aki korán jő a mennyegzőre és jóllakottan és megfáradva továbbáll, mondván: ‘Minden lakoma a törvény áthágása és minden lakmározó törvénytisztező?’

Mi mást mondhatnék én ezekről, mint hogy ők is a napfényben állanak, de háttal a napnak?

Ezek csak a saját árnyékukat látják és ezek az árnyak az ő törvényeik.

És mi más nékik a Nap, mint árnyékvető?

És mi más a törvény elismerése, mint lehajlás, hogy saját árnyékukat körülrajzolják a földön?

De ti, akik szemben álltok a Nappal, mily földre rajzolt árnyékképek tudnak lekötönni benneteket?

Ti, akik a széllal utaztok, milyen szélkakas igazgassa az irányotokat?

Milyen embercsinálta törvény kössön benneteket, ha eltöritek saját jármotokat, de nem töritek azt el senki emberfia börtönajtáján?

Mily törvényeket féljete, ha táncra keltek, de nem botlotok meg senki vasláncában?

És ki állíthat benneteket a törvény elébe, ha bár le is tépítek a ruhátokat, de nem hagyjátok azt senki útjában sem?

Orphalese népe, letompíthatjátok a dobot, meglazíthatjátok a lant húrjait, de ki parancsolhatja meg a pacsirtának, hogy ne daloljon?

És egy szónok mondá:

– Beszélj nekünk a szabadságról !

És ő válaszola, mondván:

– A város kapujában és saját tűzhelyetek előtt láttalak benneteket, amint a földre borulva imádtátok saját szabadságotokat,

éppen úgy, mint ahogy a rabszolgák megalázzák önmagukat a zsarnok előtt, bár az megöli őket.

Bizony, a templom mélyében és erődeitek árnyékában láttam legszabadabbjaitokat járom- és bilincsként viselni szabadságotokat.

És vérzett a szívem, merthogy csak akkor lehettek szabadok, ha már a szabadságkeresés vágya is zabla lesz a számotokra, és ha megszűntök úgy beszélni a szabadságról, mint célról és beteljesülésről.

Akkor lesztek igazán szabadok, ha napjaitok nem lesznek ugyan gond nélkül valók és éjszakáitokból nem hiányzik majd a szükség és a bánat,

de amikor e dolgok övezik élteteket és ti mégis föléjük emelkedtek, meztelenül és kötetlenül, akkor lesztek szabadok.

És hogyan emelkedhetnétek napjaitok és éjszakáitok fölé, ha csak el nem szaggatjátok láncaitokat, amelyeket értelmetek hajnalán magatok kovácsoltatok még el nem élt délidőtök köré?

A valóságban az, amit ti szabadságnak neveztek, a legerősebb lánc mindezek között, bár a láncszemek csillognak a napon és elvakítják látásotokat.

És mi más volna, mint saját énetek töredéke, amit el szeretnétek vetni, hogy szabadok lehessetek?

Ha van olyan igazságtalan törvény, amelyet el akartok törölni, olyan az, amelyet saját kezetek írt saját homlokotokra.

Nem semmisíthetitek meg sem azáltal, hogy elégetitek a törvénykönyvet, sem azáltal, hogy megmossátok bíraitok homlokát, még ha a tenger vizét mind rájuk zúdítanátok is.

És ha egy zsarnokot akartok ledönteni a trónjáról, előbb gondoskodjatok róla, hogy a trónja, amely a ti lelketekben áll, ledöntessék.

Mert hogyan is uralkodhatnék a zsarnok a szabadok és büszkék felett, hacsak azért nem, mivel azok a szabadságukban zsarnokok és büszkeségükben szégyen vagyon?

És ha egy gondot szeretnétek lerázni, ezt a gondot inkább ti magatok választottátok és nem mások terheltek meg vele.

És ha egy félelmet szeretnétek eloszlatni, a félelem székhelyét saját szívetekben keressétek, ne pedig annak kezében, akitől féltetek.

Bizony, minden dolog a lényetekben kering, félig-meddig mindig összeölelkezve: az, amire áhítoztok és az, amitől rettegtetek; a visszataszító és a szeretve értékelt; az, amit kergettetek és elérni vágytok, s az, amitől menekülni szeretnétek.

Mindezek bennetek mozognak, mint a fények és árnyékok és párosan tapadnak egymáshoz.

És ha az árny elenyészik és nincs többé, a fény, ami megmarad, árnyéka lesz egy másik fénynek.

S így a szabadságotok, ha elveszti bilincseit, maga is egy nagyobb szabadság bilincsevő lesz.

És a papnő szólt és mondá:

– Beszélj nekünk az értelemről és a szenvedélyről !

És ő válaszolt, mondván:

– Lelketek gyakran csatatér, amelyen értelmek és ítéletek harcot vív szenvedélyeitekkel és vágyaitokkal.

Bár lehetnék a lelketekben a béke közvetítője, hogy elemeitek diszharmóniáját, civódását és versengését egységbe és dalba olvaszthatnám!

De hogyan tehetném ezt, hacsak ti magatok nem lesztok békeközvetítőkké, s hacsak nem szeretitek majd összes önnön-elemeiteket?

Értelmek és szenvedélyeitek tengerjáró lelketek kormányrúdja és vitorláí.

Ha vitorlátok elszakad, vagy kormányrudatok eltörnek, csak hanyódtok, vagy mozdulatlanul megálltok a tenger közepén.

Mert az értelem, ha egyedül uralkodik, olyan erő, amely korlátoz; az őrizetlen szenvedély pedig láng, amely önmagát pusztítja el.

Ezért lelketek emelje föl értelmeket a szenvedély magasságaira, hogy énekelhessen:

és értelmek irányítsa szenvedélyeteket, hogy az naponta átélhesse saját feltámadását, s mint a fénixmadár, szárnyalhasson önnön hamvai fölé.

Szeretném, ha úgy tekintenék ítélőképességeteket és vágyatokat, mint két szeretett vendéget, aki betér házatokba.

Bizonyára nem tisztelnétek az egyik vendéget a másik rovására; mert aki jobban törődik az egyikkel, elveszíti mindkettőjük szeretetét és bizalmát.

Ha a halmokon a fehér jegenyék árnyékában ültök, osztozván a távoli földek és rétek békességében és derűjében, hadd szólaljon meg a szívetek a csendben: 'Isten pihen az értelemben.'

És ha jön a vihar, hatalmas szelek rázzák az erdőt és dörgés és villámlás nyilvánítja meg a mennyek felségét, hadd mondja szívetek szent borzongással: 'Isten mozdul a szenvedélyben.'

És mivel ti lehelet vagytok Isten légkörében és levél Isten erdejében, ti is pihenjétek az értelemben és mozduljatok a szenvedélyben.

És szólt egy asszony, mondván:

– Beszélj nekünk a fájdalomról!

És ő mondá:

– Fájdalmatok feltöretése héjatoknak, amely bezárja a megértésedet.

Amint a gyümölcs magvának is fel kell töretnie, hogy a szíve szabadon állhasson a napon, úgy kell néktek is megismernetek a fájdalmat.

Ha szíveteket az élet mindennapos csodáin szüntelen bámulatban tarthatnátok, a fájdalmatokat sem találnátok kevésbé csodálatosnak, mint az örömtöket;

és elfogadnátok szívetek évszakait, amint elfogadjátok a mezőitek felett elsuhanó évszakokat.

És derűsen virrasztanátok át bánatotok télidejét.

Sok bánatot magatok választottatok.

Ez a keserű orvosság, amellyel a bennetek lakó orvos meggyógyítja beteg éneteket.

Bízzatok tehát az orvosban és igyátok gyógyszerét csendben és békességben:

mert kezét, bár nehéz és kemény, a Láthatatlan gyöngéd keze vezeti;

s a pohár, amelyet hoz, bár égeti az ajkatokat, olyan agyagból formáltatott, amelyet a Fazekas saját szent könnyeivel nedvesített meg.

És szólt egy férfi, mondván:

– Szólj nekünk az önismeretről!

És ő így felelt:

– Szívetek a csendben ismeri a nappalok és éjszakák titkait.

De fületek hallani vágyik szívetek tudását.

Szeretnétek szavakban is tudni azt, amit gondolatban mindig is tudtatok.

Szeretnétek ujjaitokkal érinteni álmaidok mezíten testét.

És ez jól is van így.

Lelketek rejtett forrásának fel kell törnie, hogy mormolva a tengerhez futhasson;

és végtelen mélységeitek kincsei ki szeretnének tárulkozni szemeitek előtt.

De ne legyenek mérlegeitek, hogy lemérjétek ismeretlen kincseiteket;

és ne kutassátok tudásotok mélységeit rúddal, vagy mérőónnal.

Mert az Én határtalan és megmérhetetlen tenger.

Ne mondjátok: ‘Megtaláltam az igazságot!’, inkább így szóljatok: ‘Találtam egy igazságot.’

Ne mondjátok: ‘Megtaláltam a Lélek útját!’, hanem inkább: ‘Találkoztam a lélekkel, amely ösvényemen jár!’

Mert a Lélek minden ösvényen jár.

A Lélek nem egyetlen vonalon jár, sem nem növekedik, mint a nádszál.

A Lélek önmagában bontakozik ki, mint a megszámlálhatatlan levelű lótusz.

Egy tanító szólt ekkor:

– Beszélj nekünk a tanításról!

És ő mondá:

– Senki sem tárhat föl előttetek semmi olyat, ami már ne nyugodnék félálomban saját tudásotok pirkadásában.

A tanító, aki a templom árnyékában jár követőivel, nem annyira a bölcsességét adja át nékik, mint inkább a hitét és a szeretetét.

Ha igazán bölcs, nem hív, hogy lépjete be bölcsességének házába, hanem inkább saját elmétek küszöbére vezet.

A csillagász elmondhatja néktek, hogy ő megéri a teret, de nem adhatja át néktek annak megértését.

A muzsikus dalolhat néktek a minden teret betöltő ritmus ütemében, de nem adhat néktek fület, amely felfoghatná ezt a ritmust, vagy hangot, amely visszhangozhatná azt.

És aki a számok tudományában járatos, beszélhet néktek a súlyok és mértékek világáról, de nem vezethet oda benneteket.

Mert az egyik ember látomása nem kölcsönözheti a szárnyát egy másik embernek.

És amiképpen egymagatokban álltok Isten tudatában, ugyanúgy egyedül kell állnotok abban is, amit Istenről tudtok és a földről megértettetek.

És szólt egy ifjú:

– Beszélj nekünk a barátságról!

És ő válaszolván, mondá:

– A barátotok belső szükségleteitek kielégítése.

Ő a földetek, amelyet szeretettel vettek be és hálaadással arattok le.

Ő az asztalotok és a tűzhelyetek.

Mert éhesen mentek hozzá és békét kerestek nála.

Ha barátotok feltárja előttetek véleményét, nem féltek sem a 'Nem'-től, sem az 'Igen'-től, amellyel értelmetek válaszol néki.

És amikor ő elhallgatott, szívetek nem szűnik meg hallgatni az ő szívét:

mert a barátságban minden gondolat, minden vágy és minden várákozás szavak nélkül születik és osztatik meg.

Ha búcsúztok barátotoktól, ne búslakodjatok:

mert az, amit a legjobban szerettek benne, talán éppen a távollétében világosodik meg előttetek a legjobban, mint ahogy a hegymászó is jobban látja a hegyet, ha a síkságról nézi.

És ne legyen a barátságnak más célja, mint a szellem elmélyítése.

Mert az olyan szeretet, amely mást is keres, mint saját titkának feltárását, nem szeretet, hanem háló, amelyet kivettek és csak a haszontalant fogjátok meg véle.

És adjátok mindig a legjobbat barátotoknak.

Ha ismernie kell lelketek apályát, ismerje meg dagályát is,

Mert mi a barátotok, ha csak azért keresitek fel, hogy óráitokat agyonüssétek véle?

Eleven órákkal keressétek fel mindig őt.

Mert az ő dolga, hogy hiányaitokat kitöltse, de nem az ürességeket.

És a barátság édességében legyen kacaj és az örömkön való osztózás.

Mert a kis dolgok harmatában találja meg hajnalát a szív és felüdül benne.

És akkor egy tudós szólt:

– Beszélj nekünk a beszédről!

És ő felelt, mondván:

– Akkor beszéltek, ha megszűntök békességben lenni saját gondolataitokkal;

és ha nem tudtok többé szívetek magányosságában lakozni, ajkaitokon éltek és a hang szórakozássá és időtöltéssé válik.

És a sok beszédekben gondolataitok felét megölik.

Mert a gondolat a tér szárnyaló madara, amely a szó kalitkájába zárva kitarthatja ugyan szárnyait, de repülni nem tud.

Vannak közöttetek olyanok, akik azért keresik a bőbeszédűeket, mert félnek az egyedüllétől.

A magány csöndje leleplezi előttük saját mezítelen énjüket és menekülni szeretnének előle.

És vannak olyanok, akik beszélnek és meggondolás nélkül fölfedik az igazságot, amelyet pedig ők maguk sem ismernek.

És vannak, akik magukban hordják az igazságot, de szavakkal el nem mondják.

Az ilyenek kebelében a szellem ritmikus hallgatásban pihen.

Amikor találkoztok barátotokkal az út mentén, vagy a piactéren, a bennetek lévő szellem mozgassa ajkaitokat és az irányítsa nyelveteket.

Szóljon a hang a ti hangotokban az ő füleihez;

mert az ő lelke úgy tartja majd meg a szívetek igazságát, ahogyan emlékezünk a bor ízére is;

amikor a színét már rég elfeledtük és a pohár sincs meg már többé.

És szólt az asztronómus:

– Mester, hát az idő ?

És ő így válaszolt:

– Ti mérni szeretnétek az időt, a mérték nélkül valót, a mérhetetlent.

Órákhoz és évszakokhoz szeretnétek igazítani magatartásokat, sőt szellemetek haladását is azok szerint irányítanátok.

Szívesen csinálnátok folyamatot az időből és a partján ülve néznétek folyását.

Pedig az, ami időtlen bennetek, tudja jól, hogy az élet időtlen,

és tudja, hogy a tegnap nem más, mint a ma emlékezete, a holnap pedig a ma álma.

És hogy ami bennetek él és szemlélődik, még mindig ama első pillanat határai közt lakozik, amely a csillagokat szétszórta a térbe.

Ugyan melyikőtök nem érzi, hogy határtalan a képessége a szeretetre?

És mégis, ki ne érezné, hogy bár ez a szeretet határtalan, mégis lényének középpontjába van befoglalva; és ki ne haladna szerető gondolatról szerető gondolatra, vagy szerető tettekről szerető tettekre?

És vajon az idő nem ugyanolyan osztatlan és lépések nélkül való-e, miként a szeretet?

De ha már gondolkodásokat megkívánja, hogy szakaszok szerint mérjétek az időt, fogja körül minden szakasz az összes többi szakaszt,

és jelenetek emlékezéssel ölelje magához a múltat és vágyakozással a jövőt.

És a város véneinek egyike így szólt:

– Beszélj nekünk a jóról és a rosszról!

És ő így felelt:

– Beszélhetek a bennetek lévő jóról, de a rosszról nem.

Mert mi más a rossz, mint valami jó, amit saját éhsége és szomjúsága kínoz?

Bizony mondom néktek, amilyen éhes a jó, még sötét barlangokban is keres táplálékot és amikor szomjúhozik, iszik az még a poshadt vizekből is.

Akkor vagytok jók, amikor egyek vagytok önmagatokkal.

De amikor nem vagytok egyek önmagatokkal, mégsem vagytok rosszak.

Mert egy megosztó véleményű gyülekezet még nem a tolvajok tanyája, az csak megosztott véleményű gyülekezet.

És az evező nélküli hajó talán céltalanul sodródik a veszélyes szirtek között, de mégsem süllyed le a tenger fenekére.

Akkor vagytok jók, amikor önmagatokból iparkodtok adni.

S mégsem vagytok rosszak, amikor önmagatok nyereségét keresitek.

Mert amikor nyereséget kerestek, gyökerek vagytok csupán, amelyek belekapaszkodnak a földbe és szívják emlőit.

Vagy mondhatja-e a gyümölcs a gyökérnek: ‘Légy olyan, mint én, érett és teljes és bőségedből mindig adakozó!?’

Mert a gyümölcsnek az adás a szükséglete, mint ahogy a gyökér szükséglete az elfogadás.

Akkor vagytok jók, amikor teljesen ébren vagytok beszéd közben,

s mégsem vagytok rosszak, amikor alusztok és nyelvetek céltalanul botladozik.

Mert még a botorkáló beszéd is erősíti a gyöngye nyelvet.

Akkor vagytok jók, amikor szilárdan és merész léptekkel haladtok célotok felé.

S mégsem vagytok rosszak, amikor sántikálva mentek feléje.

Mert még a bicegők sem mennek visszafelé.

De ti, akik erősek és gyorsak vagytok, vigyázzatok, hogy ne bicegjetek a béna előtt, azt hívén, hogy ez a jóság.

Számtalan módon vagytok jók és nem vagytok rosszak, amikor nem vagytok jók,

Csupán csak lebzselők és restek vagytok.

Kár, hogy a szarvas nem taníthatja gyorsaságra a teknősbékát!

Óriás-énetek iránti sóvárgásokban van a jóságok és ez a sóvárgás közös mindnyájatokban.

Némelyikőtökben azonban ez a sóvárgás hegyi patak, amely hatalmasan rohan a tengerbe, s magával viszi a domboldalak titkait és az erdők énekét.

Másokban pedig széles folyam, amely fordulatokba és kanyarokba vész és sokáig tart, amíg eléri a tengerpartot.

De aki erősen vágyakozik, ne mondja mégsem annak, aki gyengén vágyakozik: Miért vagy így lassú és tétova?

Mert az igazán jók nem kérdik a mezítelentől: 'Hová lett az öltözéked?', sem az otthontalantól: 'Mi lett a házáddal?'

Aztán egy papnő szólott:

– Beszélj nekünk az imádkozásról!

És ő felelt, mondván:

– Ti a bajotokban és szükségetekben imádkoztok; bár imádkoznátok örömötök teljességében és bőségetek napjaiban is.

Mert mi más az ima, mint önmagatok kiterjesztése az eleven éterbe?

És ha vigasztalásokra szolgál, hogy lelketek sötétségét a térbe öntsétek, gyönyörúségeitek telhet abban is, ha szívetek hajnalát kiárasztathjátok.

És ha csak sírni tudtok, amikor lelketek imádkozásra hív, addig kellene sarkantyúznia benneteket, amíg kacagva nem érkeztek.

Amikor imádkoztok, fölemelkedtek a légből, s ott találkoztok azokkal, akik ugyanabban az órában imádkoznak, amikor ti és akikkel másképp, mint az imádságban, nem találkozhattok.

Ha tehát e láthatatlan templomba ellátogattok, ne menjetek oda másért, mint az elragadtatásért és az édes, közös áldozatért.

Mert ha csak azért léptek be a templomba, hogy kérjete, nem kaptok semmit;

és ha azért léptek be, hogy megalázkodjatok, nem fogtok felemeltetni;

vagy még ha azért lépnétek is be, hogy a mások javáért könyörögjete, nem találtok meghallgatásra.

Elég, ha beléptek a láthatatlan templomba.

Nem taníthatlak meg benneteket arra, hogy miként imádkozzatok szavakkal.

Isten nem hallgat a ti szavaitokra, csak amikor Ő maga ejti ki azokat ajkaitokon át.

És nem taníthatlak meg benneteket a tengerek, az erdők és a hegyek imádságára.

De ti, akik a hegyektől és az erdőktől és a tengerektől születtetek, megtalálhatjátok imájukat saját szívetekben.

És ha figyeltok az éjszaka csendjében, meghalljátok őket, amint ezt mondják:

'Istenünk, szárnyas énünk, a te akaratod az, ami akar mibennünk.

A te vágyad az, ami vágyik mibennünk.

A te mohóságod van mibennünk és éjszakáinkat, amelyek a tiéd, legszívesebben nappalokká változtatná, amelyek szintén a tiéd.

Semmit sem kérhetünk tőled, mert te ismered a mi szükségleteinket, még mielőtt azok megszülettek volna mibennünk;

te vagy az, akire szükségünk van; és ha még többet adsz nekünk önmagadból, mindent megadsz nekünk!'

Aztán egy remete jött elébe, aki évente egyszer látogatott be a városba és így szólt:

– Beszélj nekünk a gyönyörőről!

És ő felelt néki, mondván:

– A gyönyör a szabadság éneke,
de nem a szabadság;
vágyaitok virágba szökkenése,
de nem a gyümölcsük;
mélység, amely a magassághoz kiált,
de nem a magasság ő és nem a mélység;
kalitkából kiszabadult madár ő,
de nem a tér egésze.

Bizony, úgy van az, hogy a gyönyör a szabadság éneke.

És bár örvendezve hallanám, hogy egész szívetekkel énekelitek, mégsem szeretném, ha szívetek beléveszne az éneklésbe.

Némelyek a fiataljaitok közül úgy keresik a gyönyört, mintha az volna minden, s ezért elítéltetnek és megdorgáltatnak.

Én nem ítélném el és nem dorgálnám meg őket. Hagynám, hogy keressenek.

Mert meg fogják találni a gyönyört, de nemcsak a gyönyört;

hét nővére van annak, s a legkisebb közöttük is szebb, mint a gyönyör.

Vagy nem hallottátok-e az emberről, aki gyökerek után ásott a földben és kincset talált?

És a véneitek némelyike megbánással emlékezik vissza a gyönyöreire, mintha vétkek volnának, amelyeket ittas állapotban követett el.

Pedig a megbánás elködösíti a lelket, de nem fenyíti meg.

Olyan hálával kellene gyönyöreikre emlékezniük, mint amilyennel egy nyári aratásra emlékeznek.

De ha könnyebbségükre szolgál a megbánás, legyen meg nekik ez a könnyebbségük.

És vannak közöttetek olyanok, akik nem elég fiatalok a keresésre, és nem elég öregek az emlékezésre;

és félve mind a kereséstől, mind az emlékezéstől, menekülnek minden gyönyörtől, hogy el ne hanyagolják szellemüket, vagy ne vétkezzenek ellene.

De nekik éppen ez a tartózkodás a gyönyör.

És így ők is találnak kincset, bár remegő kézzel gyökereket ásnak.

De mondjátok meg nekem, ki az, aki vétkezhet a szellem ellen?

Megéri talán a csalogany az éjszaka csendjét, vagy a szentjánosbogár a csillagokat?

És vajon a lángotok, vagy füstötök teher-é a szélnek?

Azt hiszitek talán, hogy a szellem pocsolya, amit egy bottal is felzavarhattok?

Gyakran, amikor megtagadjátok magatoktól a gyönyört, csak elraktározzátok vágyatokat lelketek valamelyik zugába.

De ki tudja, hogy amit ma mintha elhagynátok, nem váraozik-e a holnapra?

Még a testetek is ismeri örökségét és jogos szükségletét és nem hagyja becsapni magát.

A testetek pedig lelketek hárfája,

és rajtatok múlik, hogy édes zenét hoztok-e ki belőle, vagy zűrzavaros hangokat.

És most azt kérdezitek szívetekben: ‘Hogyan különböztessük meg a gyönyörben azt, ami jó, attól, ami rossz?’.

Menjetek a rétjeitekre és a kertjeitekbe, s ott megtanulhatjátok, hogy a méhnek gyönyörűség a virág mézét összegyűjteni,

de a virágnak is gyönyörűség, ha odaadhatja mézét a méhnek.
Mert a méh számára a virág az élet kútforrása,
a virág számára pedig a méh a szerelem hírnöke,
és mindkettőjüknek, a méhnek és a virágnak egyaránt, a gyönyör adása és elfogadása szükséglet és elragadtatás.

Orphalese népe, legyetek olyanok a gyönyöreitekben, mint a méhek és a virágok.

És egy költő szólt:

– Beszélj nekünk a szépségről!

És ő így válaszolt:

– Hol kereshetnétek a szépséget és hogyan találhatnátok meg, hacsak nem ő maga az utatok és a vezetőik?

És hogyan beszélhetnétek róla, hacsak nem ő a beszédetek takácsa?

A szomorúak és a megbántottak azt mondják: ‘A szépség jóságos és szelíd.

Mint a fiatal anya, jár-kél közöttünk, félig-meddig szégyellve dicsőségét.’

És a szenvedélyesek ezt mondják: ‘Nem, a szépség valami hatalmas és félelmetes dolog.

Mint a vihar, megrázza alattunk a földet és felettünk az égboltozatot.’

A megfáradottak és kimerültek azt mondják: ‘A szépség halkán suttogó, és szellemünkben szól hozzánk.

Hangja úgy hódol meg hallgatásunk előtt, mint a gyenge fény, amely remeg az árnyéktól féltében.’

A nyugtalanok azonban ezt mondják: ‘Mi hallottuk kiáltó hangját a hegyekben,

s kiáltásai lópatkók lármáját hozták magukkal, szárnyak csattogását és oroszlanok ordítását.’

Estéknként a város őrei ezt mondják: ‘A szépség a hajnallal kél fel keleten.’

És délidőben a munkával vesződők és az utak vándorai ezt mondják: ‘Láttuk, mint hajolt a föld fölé a napnyugta ablakaiból.’

Télen ezt mondják a behavazottak: ‘Eljő, amikor a tavasz szökell a dombokon.’

S a nyár hevén az aratók ezt mondják: ‘Láttuk, mint táncolt az őszi levelekkel, s láttuk haján a hó fuvallatait.’

Mindezeket a dolgokat már elmondtátok a szépségről,

de a valóságban nem órála beszéltek, hanem kielégítetlen szükségleteitekről.

Pedig a szépség nem szükséglet, hanem elragadtatás.

Nem szomjazó száj az, sem pedig üresen kinyújtott kéz,

hanem inkább lángoló szív és elbűvölt lélek.

Nem a kép, amelyet látni, sem pedig a dal, amit hallani szeretnétek,

hanem inkább olyan kép az, amelyet láttok, bár becsukjátok szemeiteket, és olyan dal, amelyet hallotok, bár bedugjátok füleiteket.

Nem a nedv ő a fa barázdás kérgén, se nem a szárny, amelyhez karom is tartozik,

inkább örök virágba borult kert az és szüntelenül szálldosó angyalsereg.

Orphalese népe, a szépség az élet, amikor az élet fölfedi szent arcukat.

De ti vagytok az élet és ti vagytok a fátyol is.

A szépség az örökkévalóság, amint egy tükörben önmagát szemléli.

De ti vagytok az örökkévalóság és ti vagytok a tükör is.

És egy öreg pap szólott:

– Beszélj nekünk a vallásról!

És ő mondá:

– Ugyan beszéltem-e néktek ma valami másról?

Vajon nem vallás-e minden cselekedet és minden elmélkedés,

és az is, ami se nem cselekedet, se nem elmélkedés, hanem csodálat és boldog meglepetés, ami felfakad a lélekben még akkor is, amikor a kezek a követ faragják, vagy a szövőszéket hajtják?

Ki választhatná el létét a tetteitől, vagy hitvallását a foglalkozásától?

Ki teregethette ki maga előtt az óráit, mondván: ‘Ezt az Istennek szánom, ezt pedig magamnak: ezt a lelkemnek, amazt pedig a testemnek.’

Az óráitok szárnyak, amelyek a téren át szálldosnak éntől énig.

Aki úgy viseli az erkölcsiségét, mint a legjobb ruháját, lenne inkább mezítelen.

A szél és a Nap nem fog lyukat tépni a bőrén.

És aki a magaviseletét az erkölcsstan szerint szabja meg, kalitkába zárja énekes madarát.

A legszabadabb ének nem a rudak és drótok mögül jön.

És az, akinek Isten imádása ablak, amit hol kinyit, hol bezár, még nem látogatott el lelkének házába, ahol az ablakok hajnaltól hajnalig mindig nyitva vannak.

A mindennapi élet számotokra a templom és a vallás.

Bármikor léptek be oda, vigyétek magatokkal mindeneteket.

Vigyétek az ekét és az üllőt, a kalapácsot és a lantot,

mindent, amit szükségből, vagy saját gyönyörűségekre készítettetek.

Mert álmódosításokban sem emelkedhettek magasabbra teljesítményeitekénél, sem pedig kudarcaitoknál mélyebbre nem zuhanhattok.

És vigyétek magatokkal minden embert:

mert imádásban nem szárnyalhattok magasabbra reményeiknél, sem kétségbeesésükénél mélyebbre nem alázhatjátok le magatokat.

És ha Istent meg akarjátok ismerni, ne legyetek ezért talányok megfejtőivé.

Inkább nézzetek körül, s ott láthatjátok Őt gyermekeitekkel játszani.

Vagy tekintsetek a térbe: ott sétál Ő a fellegeken, a villámlásban kinyújtja karját és az esőben leszáll a magasból.

Meglátjátok: ott mosolyog Ő a virágokban, aztán felkél és a fákból karjaival integet.

Azután ismét Almitra szólott; mondván:

– Most a halálról szeretnénk kérdezni téged.

És ő mondá:

– Ti a halál titkát szeretnétek megtudni.

De miképpen találhatnátok meg, hacsak nem az élet szívében keresitek azt?

A bagoly, amelynek éjhez szokott szeme napközben vak, nem fedheti fel a világosság misztériumát.

Ha valóban meg akarjátok látni a halál szellemét; tárjátok szélesre szíveteket az élet teste előtt.

Mert az élet és a halál egy, mint ahogyan egy a folyó és a tenger is.

Reményeitek és vágyaitok mélységében ott rejtőzik csendes tudásotok a túlsó világról;

és miként a hó alatt álmódó magok, szívetek a tavaszcélra álmodik.

Bízzatok az álmokban, mert bennük van elrejtve az örökkévalóság vezető kapu.

Halálfélelmek csak a pásztor reszketése, amikor a király előtt áll, aki kezét tisztességadásként az ő fejére fogja tenni.

Vajon a pásztor, bár remeg, nem örül-e, hogy a király jelét fogja magán viselni?

De vajon nem figyelmeztet-e mégis inkább a remegésre?

Mert mi más a halál, mint hogy meztelenül álltok a szélben és elolvadtok a napon?

És amikor megszűnik a lélegzet, mi más az, mint hogy megszabadul nyugtalan hullámszerűségétől, hogy felemelkedhessék és kiterjeszkezhessék, és minden tehertől mentesen Istent kereshesse?

Csak ha isztok a hallgatás vizéből, akkor fogtok igazán énekelni.

És ha elértétek a hegy csúcsát, akkor kezdtek csak kapaszkodni fölfelé.

S ha majd a föld magának követeli tagjaitokat, akkor kezdtek csak igazán a táncotokba.

És ekkorra este lett.

És Almitra, a látnoknő így szólt:

– Áldott legyen ez a nap és ez a hely, s a te szellemed, amely szólott hozzánk.

És ő így válaszolt:

– Valóban én beszéltem? Nem voltam-e én is csak hallgató?

Aztán lejött a templom lépcsőin és az egész nép követte őt. És elért hajójához és felment a fedélzetre.

És szembefordult a néppel, felemelte hangját és szólott:

– Orphalese népe, a szél távozást parancsol tőletek.

Nékem nem olyan sürgős, mint a szélnek, mégis el kell mennem.

Mi, vándorok, akik mindig a magányosabb utat keressük, sohasem kezdjük ott a napot, ahol az előzőt bevégeztük és nincsen napkelte, amelyik ott találna bennünket, ahol a napnyugta hagyott.

Még amikor a föld szendereg, mi akkor is úton vagyunk.

Mi a szívós növény magjai vagyunk és érettségünknek és szívünk teljességének idején odaadatunk a szélnek és szétszóratunk.

Rövidek voltak közöttetek napjaim, s még rövidebbek a szavak, amelyeket szólottam.

De ha a hangom elhalna a fületekben és szeretetem eltűnnék az emlékeitek közül, akkor visszatérek hozzátok,

és gazdagabb szívvel és a szellemnek jobban engedelmeskedő ajakkal fogok hozzátok szólni.

Bizony, visszatérek a dagálllyal,

és bár a halál elrejt talán és a nagyobb csend beburkol, mégis újból megkeresem majd az értelmeteket.

És a keresésem nem lesz hiábavaló.

Ha valami is igaz volt abból, amit mondtam, az az igazság tisztább hangon fedi majd fel önmagát előttetek és gondolataitokhoz közelebb álló szavakban.

Engem elvisz a szél, de nem az ürességbe;

és ha ez a nap nem a ti szükségleteitek és az én szeretetem beteljesülésének napja, akkor legyen az ígélet egy másik, eljövendő napig.

Az ember szükségletei változnak, de a szeretete nem, sem pedig az a vágya, hogy a szeretete kielégítse szükségleteit.

Tudjátok meg tehát, hogy vissza fogok térni ama nagyobb csendességből.

A köd, amelyet a hajnal eloszlat, harmatot hagyva a mezőkön, felemelkedik, felhővé

tömörül, s azután esőként hull vissza a földre.

És én sokban hasonlítottam ehhez a ködhöz.

Az éjszaka csendjében utcáitokat jártam és szellemem belépett házaikba,
szíveitek az én szívemben dobogtak, leheletek az arcomat érte és ismertelek mindnyájatokat.

Bizony; ismertem örömeiket és fájdalmakat és amikor szunnyadtatok, álmaik az én álmaim voltak.

Gyakran olyan voltam köztetek, mint a tó a hegyek között.

Visszatükröztem a bennetek lévő csúcokat és a szelíd lejtőket, sőt még gondolataitok és vágyaitok átvonuló nyájait is.

És csöndességemben elérkeztek hozzám gyermekeitek kacagásának csermelyei és ifjaitok sóvárgásának folyói.

És amikor elérték az én mélységemet, a csermelyek és a folyók mégsem szüntek meg énekelni.

De elért hozzám valami, ami még édesebb, mint a kacagás és még nagyobb, mint a sóvárgás.

A bennetek lévő határtalan volt ez;

az óriási ember, akiben ti csak sejtek és izmok vagytok;

az, akinek énekében minden éneklés csak hangtalan lüktetés.

Ebben az óriási emberben vagytok ti is óriásiak,

és őt szemlélvén benneteket szemléltetek és szerettelek.

Mert elérhet-e a szeretet olyan távolságokba, amelyek ne volnának benne ez óriási gömbben?

Miféle látomások, miféle remények, miféle önteltség szárnyalhatja túl ezt a szárnyalást?

Mint a roppant tölgyfa, amelyet almavirág borít, olyan bennetek az óriási ember.

Hatalmas ereje odaköt a földhöz, illata a térbe emel benneteket és tartóssága folytán vagytok halhatatlanok.

Azt mondták néktek, hogy akár a lánc, olyan gyöngék vagytok, mint a leggyöngébb láncszemek.

De ez csak fele az igazságnak. Olyan erősek is vagytok, mint a legerősebb láncszemek.

Legkisebb tettetek szerint mérni benneteket annyi, mintha az óceán erejét habjának gyarlósága után számítanák.

Bukásaitok után ítélni meg benneteket annyi, mintha az évszakokat állhatatlanságukért hibáztatnák.

Bizony, ti olyanok vagytok, mint az óceán,

és bár súlyosan megfeneklett hajók várják a dagályt partjaitokon, mégis, akár az óceán, nem siettethetitek dagályaitokat.

És olyanok is vagytok, mint az évszakok,

bár télidőtökben megtagadjátok tavaszotokat,

a tavasz, bennetek pihenvén, álmosan mosolyog és nem sértődik meg.

Ne gondoljátok; hogy mindezeket azért mondom el, hogy azután így szólhassatok egymáshoz: 'Jól megdicsért minket. Csak a jót látta meg bennünk.'

Én csak olyan szavakkal beszélek hozzátok, amit ti is tudtok gondolatban.

És mi más a szóbeli tudás, mint a szóvalan tudás árnyéka?

A ti gondolataitok és az én szavaim hullámok egy lepecsételt emlékezetből, amely

tegnapjaink feljegyzéseit őrzi,

és ama régi napokét, amikor a föld még sem bennünket nem ismert, sem önmagát,
és az éjszakákét, amikor a földet még nem kavarta föl a zűrzavar.

Bölcs emberek látogattak el hozzátok, hogy bölcsességükből adjanak néktek. Én azért
jöttem, hogy elvigyek magammal a bölcsességeitekből:

és lám, megtaláltam azt, ami nagyobb a bölcsességnél.

Egy lángoló szellemet bennetek, amely önmagától egyre gyarapodik,

mialatt ti, nem is ügyelve gyarapodására, napjaitok sorvadását siratjátok.

Az életet kereső élet ez a testetekben, amelyek félnek a sírtól.

Itt nincsenek sírok.

Ezek a hegyek és síkságok bölcső és lépcső.

Amikor csak elmentek a mező mellett, ahová őseiteket helyeztétok, nézzétek jól meg és
látni fogjátok önmagatokat gyermekeitekkel kézenfogva táncolni.

Bizony, gyakran vígadoztok, anélkül, hogy tudnátok róla.

Jöttek hozzátok mások is, akiknek a hitetek számára tett arany ígéretékért csak
gazdagságot, hatalmat és dicsőséget adtatok.

Én kevesebbet adtam még az ígéretnél is és mégis nagylelkűbbek voltatok hozzám.

Az életre való mélyebb szomjúhozást adtátok nékem.

Ugyan kaphat-e nagyobb ajándékot valaki annál, mint ami minden célját szomjas
ajkakká és egész életét forrássá változtatja?

És ebben van az én tisztességem és jutalmam,

hogy amikor csak inni megyek a forráshoz, azt látom, hogy az eleven víz maga is
szomjúhozik;

és megiszik engem, amíg én őt iszom.

Némelyikőtökről olybá tűnt nékem, hogy büszke és túl félénk ajándékokat elfogadni.

Bizony, én is túl büszke vagyok ahhoz, hogy elfogadjak fizetséget, de nem ajándékot.

És ámbár bogyókat ettem a dombokon, amikor azt akartátok, hogy aszталotoknál üljek,

és a templom oszlopcsarnokában aludtam: amikor pedig ti szívesen födeletek alá
fogadtatok volna,

mégis, vajon nem a szerető figyelem, amellyel napjaimat és éjszakáimat kísértétek,
tette-e édessé szájamban a falatot és övezte-e látomásokkal álmaimat?

Ezért áldalak benneteket leginkább:

sokat adtok és nem is tudjátok, hogy adtok.

Bizony mondom néktek, kövé válik az a jóság, amelyik tükörben bámulja önmagát,

és az a jótett, amely gyöngéd neveken szólítgatja önmagát, szitkok szülőjévé válik.

Néhányatok tartózkodónak mondott engem és magányomtól megittasultnak,

és azt mondtátok: 'Az erdő fáival társalog ő, de az emberekkel nem. Egyedül
üldögél a dombtetőkön és lenéz a városunkra.'

Igaz, hogy felmáshztam a dombokra és járkáltam távoli helyeken,

de hogyan láthattalak volna meg benneteket másképpen, hacsak nem a nagy
magasságból, vagy a nagy távolságból?

Hogyan is lehetne az ember közel, hacsak nincsen távol?

Mások közületek szóltak hozzám, de nem szavakkal és ezt mondták:

'Idegen, idegen, elérhetetlen magasságok kedvelője, miért lakozol a hegyormok között,
ahová a sasok rakják fészükét?

Miért keresed az elérhetlent?

Micsoda viharokat akarsz foglyul ejteni hálóddal,

és micsoda különös madarakra vadászol az égbolton?

Jer, légy közülünk való.

Szállj le hozzánk, csillapítsd éhségedet kenyérünkkel és csillapítsd szomjadat borainkkal.'

Ők ezeket lelkük magányában mondták;

de ha magányuk mélyebb lett volna, tudták volna, hogy én csak a ti örömötök és fájdalmatok titkát keresem,

és hogy csak nagyobb énetekre vadásztam, ami az egeket járja.

De a vadász egyúttal a vad is volt;

mert sok-sok nyílra hagyta el íjamat csak azért, hogy saját keblemet keresse.

És a szárnyaló egyúttal a kúszó is volt;

mert amikor szárnyaimat kiterjesztettem a napfényben, árnyékuk a földön teknősbékát mutatott.

És én, a hívő, egyúttal kételkedő is voltam;

mert gyakorta tettem ujjamat saját sebeimbe, hogy jobban tudjak hinni bennetek és jobban megismerhesselek titeket.

És most ezzel a hittel és ezzel a tudással mondom:

nem vagytok bezárva testeitekbe, sem bebörtönözve házaitek és földjeitek közé.

Az, ami vagytok, a hegyek fölött lakozik és együtt kószál a széllel.

Nem olyasmi az, ami a napra kúszik, hogy melegedjék és biztonságára üreget ás a sötétségbe,

hanem szabad az, szellem, amely beburkolja a földet és közege az éter.

Ha ezek a szavak homályosak, ne próbáljátok őket megvilágítani.

Homályos és ködös mindennek a kezdete, de nem ilyen a vége,

és én úgy szeretnék élni az emlékezetekben, mint valaminek a kezdete.

Az élet és minden, ami él, a ködben fogantatik és nem a kristályban.

És ki tudja, vajon a kristály nem csupán a köd bomlása-é?

Azt szeretném, ha erre emlékeznétek, amikor énrám emlékeztek:

az, ami a leggyöngébbnek és a legzavarodottabbnak látszik bennetek, az a legerősebb és a leghatározottabb.

Vajon nem a lehetetek emelte-é és keményítette meg csontjaitok szerkezetét?

És vajon nem álom volt-e az, amelynek álmodására immár egyikőtök sem emlékszik, ami felépítette városotokat és megformált mindent; ami benne van?

Ha csak egyszer is megláthatnátok ama lehetet lüktetését, más egyebet nem látnátok meg többé,

és ha csak egyszer is hallhatnátok azon álom suttogását, nem hallanátok meg többé semmi más hangot.

De ti nem láttok és nem hallotok és ez jól van így.

A fátylat, amely szemeteket elhomályosítja, el fogják vonni a kezek, amelyek szőtték,

és az agyagot, amely fületeket betölti, át fogják törni az ujjak, amelyek gyúrták.

És ti látni fogtok

és hallani fogtok.

De mégsem bánjátok majd, hogy megismertétek a vakság állapotát, és azt sem sajnáljátok, hogy süketek voltatok.

Mert azon a napon megismeritek majd a rejtett célt minden dologban,

és úgy fogjátok áldani a sötétséget, amint áldottátok a világosságot.

Miután pedig elmondotta ezeket a dolgokat, körülnézett és látta, hogy hajója

kormányosa a kormányrúdnál áll, látta, mint pillant az olykor a dagadó vitorlákra, olykor pedig a messzeségbe.

És így szólt:

– Türelmes, nagyon is türelmes a hajóm kapitánya.

A szél fúj és nyugtalanok a vitorlák;

még az evező is irányítást kér;

de a kapitányom mégis nyugodtan várja, hogy elhallgassak.

És itt ezek a tengerészeim, akik hallották már a nagyobb tenger kórusát is, szintén türelmesen végighallgattak engem.

Most már nem kell tovább várniuk.

Készen vagyok.

A folyó elérte a tengert, s a nagy anya ismét keblére öleli fiát.

Isten hozzád, Orphalese népe.

E napnak vége van.

Úgy záródik be felettünk, mint a vízililiom a maga holnapja felett.

Ami itt adatott nekünk, megtartjuk,

és ha nem volna elegendő, akkor újra össze kell jönnünk és együtt kell nyújtanunk kezünket az adakozó felé.

Ne feledjétek el, hogy visszatérek hozzátok.

Csak egy kis idő kell még és vágyódásom egy másik testtől gyűjt össze magának port és habot.

Csak kis idő kell még, pillanatnyi pihenés a szél szárnyain és egy másik asszony fog hordani engem.

Istenhozzádot mondom néktek és az ifjúságomnak, amelyet véletek töltöttem.

Csak tegnap volt, hogy álmunkban találkoztunk.

Ti daloltatok nekem, s én a vágyódásaitokból tornyot építettem az égbe.

Most azonban az álom elrepült, az álmodásnak vége és nincs már hajnal.

Délidőben járunk, fél-éberségünk teljes napba fordult és el kell válnunk.

Ha az emlékezés szürkületében ismét találkozunk, újra beszélünk majd egymással és ti mélyebb értelmű dalt énekeltek majd nekem.

És ha kezünk találkozik egy új álomban, újra építünk majd tornyokat az égbe.

Ezt mondván, jelt adott a tengerészeknek és azok tüstént felszedték a horgonyt, elszabadították a hajót a kikötőhelyről és elindultak kelet felé.

És kiáltás szállt fel a népből, mintha egy szívből jött volna és felemelkedvén az alkonyatban, messze kihangzott a tengerre, mint a hatalmas harsonaszó.

Csak Almitra hallgatott és bámult a hajó után, amíg csak el nem tűnt az a szürkületben.

És amikor a nép már mind szerteoszlott, ő még mindig ott állt egyedül a tengerparton és szívében e mondásra emlékezett:

‘Csak kis idő kell még, pillanatnyi pihenés a szél szárnyain – és egy másik asszony fog hordani engem.’